

[Poul Møller.]

forbrydelser er en sum af almindelige forbrydelser og landsforræderi. Jeg tror ikke, der er mange medlemmer af det høje ting, der efter at have fået de oplysninger, vi i dag har fået om de løsladte, i virkeligheden har nogen sympati tilovers for disse, og det har den højtærede justitsminister heller ikke, og man må dog mene, at disse mennesker ved at blive løsladt i 1953 er sluppet langt billigere og langt lettere, end man fra lovgivningsmagts side på noget tidspunkt havde forudsat, da man i sin tid gennemførte disse love. Retsbevidstheden her i landet kan og vil ikke kunne forstå, at en forbrydelse, der udføres i fjendens tjeneste, skal behandles mildere end en almindelig forbrydelse uden samtidigt landsforræderi.

Det forekommer mig, at den begrundelse, den højtærede justitsminister gav i sin redegørelse af 28. december, var så svag, at den måtte forarge; det måtte forarge, at denne redegørelse overhovedet blev afgivet, bortset fra den henvisning til tidligere praksis, som lå heri, og man må have sine tvivl om, hvorvidt justitsministeren selv et øjeblik har troet på sine egne argumenter. For det første siger ministeren i sin redegørelse, at straffen blev skærpet i betydelig grad ved straffelovstillægget; derfor må man nu benåde. Nu var der også ved straffelovstillægget vide strafferammer; den højeste minimale straf for de allervesteste forbrydelser var 10 år, og det er jo de allervesteste forbrydelser, det her i denne debat og også fremover vil dreje sig om. Man må derfor formode, at domstolene indenfor denne ramme, fra 10 års fængselsstraf op til livsstraf, har givet den dømte den efter forbrydelsens grovhed rette placering, men fordi lovgivningsmagten i 1945, bekræftet i 1946, skærper straffeloven, kan dette dog næppe motivere ministeren til faktisk at gøre straffen mildere end tilsvarende kriminelle straffe.

Dernæst fremhæver ministeren i sin redegørelse, at disse grove landssvigere ikke ville være kommet i konflikt med straffelovgivningen, hvis ikke disse ekstraordinære forhold var indtrådt. Dette turde være en selvfølge; havde landet ikke været besat, var landssvig ikke begået. Sætningen

rummer derfor kun en selvfølge, i bedste fald en forklaring, men absolut ingen undskyldning.

På en mærkværdig abrupt måde kommer så det tredje argument, som hedder: „Al strafs formål er resocialisering“. Denne sætning er faldet mange for brystet, fordi den er en udfordring overfor den lov, som justitsministeren er sat til at administrere, og overfor den retsopfattelse, som hersker i befolkningen med hensyn til straffens formål. Blot man påtænker, at det var ministerens eget parti, der indtil 1950 var mest tilbageholdende med gengivelsen af borgerlige rettigheder til landssvigere, må den kraftige påstand forekomme lidt vel dristig; i dens kategoriske form vil formentlig ikke engang ministeren selv acceptere sætningen. Straffelovstillægget hjemler dødsstraf, og femtekolonnen hjemler dødsstraf. Ved behandlingen af den sidste lov udtalte den højtærede justitsminister som sit partis ordfører, at der i besættelsesårene var begået forbrydelser af en sådan modbydelighed, at reaktionen simpelthen måtte blive, at man ikke mente at burde lade de pågældende forbrydere leve videre. Ser man bort fra livsstraf, den strengeste straf, vi kender i dansk retssystem, og betragter de mildere og mildeste straffe, vi kender i vort retssystem, ser vi her bødestrafen, som naturligvis heller ikke har noget med resocialisering at gøre. Hvis man derfor indskrænker sætningen „Al strafs formål er resocialisering“ til kun at gælde for frihedsstraffen, ved vi jo også, at samfundet straffer, både hvor resocialisering må anses for ganske overflødig, idet det på forhånd må antages for givet, at den pågældende person aldrig senere vil begå en forbrydelse, og hvor resocialisering er ganske umulig, idet man på forhånd kan se, at der aldrig kan komme en agtværdig samfundsborger ud af det pågældende menneske. Vi ved i virkeligheden kun meget lidt om, hvorvidt den bedste og mest moderne fængselspleje vil føre til resocialisering i videre udstrækning, end hvis man simpelthen lod de pågældende folk forblive i frihed.

Med disse bemærkninger vender jeg mig hverken imod resocialisering i almindelighed eller imod resocialisering specielt vedrørende landssvigere. Jeg ønsker alene at